Тимченко Оксана, *здобувачка магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта»*
Максимець Світлана, *кандидатка психологічних наук, доцентка, доцентка кафедри психології, логопедії та інклюзивної освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

На сучасному етапі розвитку суспільства кількість дітей, які мають порушення мовлення зросла порівняно з попередніми роками та має тенденцію зростати далі. Постановка точного діагнозу є важливим питанням. У зв'язку з тим, що у дітей означеної патології спостерігається комплексність та неоднозначність супутніх патологічних проявів. Процес діагностики та розробки індивідуальних програм корекції ускладнюється. Це, в свою чергу, негативно впливає на підготовку дітей до школи, а також на навчання загалом. Тому пошук нових, ефективних інноваційних методів та технологій корекційної роботи набуває надзвичайно великого значення та актуальності.

Питання особливостей застосування інноваційних технологій у корекційній роботі з дітьми висвітлена у наукових працях таких авторів як Л.М. Галенко [2] та Ю.В. Рібцун [5]. Також дану тему детально описує В.І. Галущенко у своїй роботі: «Застосування інноваційних логопедичних

технологій у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення», авторка робить акцент на вдосконаленні методів реабілітаційних заходів [3].

Сучасна логопедія постійно розвивається, шукаючи нові методи роботи з дітьми, які мають мовленнєві порушення, незалежно від їх віку та умов навчання. Технології в логопедії - це сукупність методів та прийомів, що допомагають зробити процес корекції мовленнєвих порушень більш ефективним та цікавим для дітей. У педагогіці ж технологія - це комплексний інструмент, який допомагає організувати навчальний процес. Тобто фактично у цих двох науках поняття технології відіграє аналогічну роль.

Поєднання традиційних методів з сучасними інструментами дозволяє створити більш ефективну систему корекції. Кожен логопед повинен володіти сучасними технологіями, щоб забезпечити якісну допомогу. У сучасній логопедичній практиці, за наявності умов, активно використовуються нетрадиційні для логопедичної роботи технології та засоби [4].

Тенденція використання інноваційних інструментів має певні переваги. Насамперед, практика сучасної логопедичної роботи визначається пошуком і застосуванням інноваційних технологій, які підвищують ефективність роботи логопеда. Ці технології слугують діагностичним інструментом, що дозволяє педагогам оцінити ступінь засвоєння дитиною попередньо пройденого матеріалу та прийняти індивідуальний підхід до кожної дитини з урахуванням її психологічних особливостей та віку.

Сучасні засоби часто виявляють багатогранний вплив, покращуючи не лише мовлення, а й сприяючи розвитку пам’яті, уваги та інших когнітивних процесів. Інтеграція інформаційно-комп’ютерних технологій у логопедичну практику через поєднання дидактичних матеріалів та інтерактивних можливостей комп’ютера сприяє візуальному представленню інформації, встановлює зв’язок між корекційними та

освітніми програмами та дитиною, а також дозволяє виховання індивідуального підходу до навчання.

У дітей з патологією мовлення особливе значення має розвиток наочно-образного мислення. Опора на зорові образи є надзвичайно важливою, оскільки вони виникають в уяві дитини під час відтворення тексту, полегшуючи розуміння матеріалу. Результати логопедичного моніторингу свідчать про позитивний прогрес у засвоєнні дітьми правильної звуковимови при застосуванні образної візуалізації за допомогою комп'ютерних ігрових технологій [3].

Також ці технології надзвичайно корисні на етапі повторення та закріплення навчального матеріалу. Основна мета використання комп'ютерних ігрових технологій у логопедичній практиці – підвищення мотивації до занять, підвищення ефективності корекційної роботи та розвиток допитливості. Приклади мобільних додатків та мультимедійних програм, які можна застосовувати у корекційній роботі: Articulation Station (пропонує безліч вправ для розвитку артикуляційної моторики), Speech Therapy Go (містить ігри та вправи для розвитку мовлення, читання та письма), SmartSpeech (програма для корекції мовлення, яка використовує технологію розпізнавання мови), Домашній Логопед-Intellect (програма призначена для стимуляції та корекції фонематичного слуху, сприймання та відтворення мовлення).

Сучасні інноваційні технології, такі як спеціалізовані мультимедійні програми та мобільні додатки, виявилися досить ефективними. Вони пропонують різноманітні інтерактивні вправи, спрямовані на розвиток мовлення. Крім того, віртуальна реальність (VR) використовується в терапевтичних заходах з дітьми. Ця технологія дозволяє дітям відтворювати правильні артикуляційні рухи, розвивати артикуляційну моторику, спілкуватися з віртуальними людьми та брати участь у змодельованих сценаріях [1, с. 1].

Включення інтерактивних ігор і тренажерів покращує процес корекції, роблячи його більш приємним і заохочуючи дітей до активного навчання. Завдяки орієнтованому на гру підходу віртуальна реальність сприяє візуалізації та імітації правильних артикуляційних рухів. Загалом інтеграція сучасних технологій значно підвищує ефективність процесу корекції мовлення дітей.

До основних особливостей застосування інноваційних технологій у корекційній роботі з дітьми, у яких є порушення мовлення відносять: Індивідуалізацію навчання, тобто кожна дитина має свої особливості та темпи розвитку. Інтерактивні технології дозволяють створювати навчальні програми, які індивідуально адаптуються до потреб кожного учня;

Підвищення мотивації: інтерактивні ігри, яскраві візуальні ефекти та зворотний зв'язок роблять заняття більш цікавими та захоплюючими для дітей. Це сприяє підвищенню мотивації до навчання та кращій засвоєнні матеріалу;

Розвиток різних видів пам'яті внаслідок комбінація візуальної, слухової та рухової інформації, яка використовується в інтерактивних програмах, сприяє розвитку різних видів пам'яті, що є важливим для закріплення мовленнєвих навичок;

Зворотний зв’язок у реальному часі: інтерактивні програми надають можливість отримувати миттєвий зворотний зв’язок про правильність виконання завдання. Це дозволяє дитині самостійно контролювати свої успіхи та коригувати помилки;

Значна кількість мультимедійних програм передбачають виконання різних рухів, що сприяє розвитку дрібної моторики, яка тісно пов'язана з розвитком мовлення [2].

Здійснений аналіз досліджень демонструє, що інноваційні технології відіграють все більш важливу роль у корекції мовленнєвих порушень у дітей. Сучасні комп’ютерні програми, віртуальна реальність та мобільні

додатки пропонують широкий спектр інтерактивних вправ, що сприяють розвитку мовлення, пам’яті та інших когнітивних функцій. Поєднання традиційних методів з новими технологіями дозволяє створити індивідуальні програми корекції, підвищити мотивацію дітей до занять та досягти більш стійких результатів.

Однак, незважаючи на очевидні переваги, використання інноваційних технологій у логопедії потребує подальшого дослідження**.** Важливо вивчити, які саме технології є найбільш ефективними для різних типів мовленнєвих порушень, як їх оптимально інтегрувати в навчальний процес та як забезпечити доступність цих технологій для всіх дітей, які в них потребують.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вітковський Б. Віртуальна реальність та нове освітнє середовище. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/286540543.pdf
2. Галенко Л. М. Інноваційні технології в корекційній роботі з дітьми з особливими освітніми потребами : навч.-метод. посібник. Харків : «Друкарня Мадрид», 2018. 110 с.
3. Галущенко В. І. Застосування інноваційних логопедичних технологій у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення / В. І. Галущенко // Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. Вип. 7 (1). 2016. С. 62-70.
4. Жукова О. А. Використанні інноваційних технологій в логопедичній роботі. URL: https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-innovacijnih-tehnologij-v-logopedicnij-roboti-375144.html
5. Рібцун Ю. В. Інноваційний підхід до організації та проведення артикуляційної гімнастики в логопедичній групі / Ю. В. Рібцун // Дошкільна освіта. № 3 (33). 2011. С. 31–43.